

Par Kredītu reģistra 2018. gada 4. ceturkšņa datiem

Dalībnieki

2018. gada 31. decembrī Kredītu reģistrā (tālāk tekstā – reģistrs) bija 96 dalībnieki, t.sk. 15 Latvijas Republikā reģistrētu kredītiestāžu, 5 ārvalstu kredītiestāžu filiāles, kas reģistrētas Latvijas Republikā (tālāk tekstā – kredītiestādes), divas valsts institūcijas – Valsts kase un akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (tālāk tekstā – valsts institūcijas), 21 komercsabiedrība, kuras sniedz ar kredītrisku saistītus finanšu pakalpojumus un kurām ir ciešas attiecības ar kredītiestādēm (tālāk tekstā – saistītās komercsabiedrības), 5 apdrošināšanas sabiedrības, 32 krājaizdevu sabiedrības un 16 reģistra dalībnieki ar ierobežotu statusu. Statistiskajā pārskatā reģistra dalībnieku un dalībnieku ar ierobežotu statusu (tālāk tekstā – dalībnieki) reģistrā iekļautās ziņas atspoguļotas vienkopus, t.sk. Kredītu reģistrā iekļautās ziņas par Latvijas Republikā reģistrētu kredītiestāžu filiālēm ārvalstīs (2018. gada 31. decembrī bija AS "Citadele banka" filiāle Igaunijā un AS "Meridian Trade Bank" filiāle Lietuvā).

Personu skaits

2018. gada 4. ceturkšņa beigās personu kopskaits nebija būtiski mainījies. Reģistrā 2018. gada 31. decembrī bija ziņas par 713.1 tūkst. personām ar spēkā esošām saistībām, t.sk. 672.8 tūkst. fiziskajām personām rezidentiem, 30.8 tūkst. juridiskajām personām rezidentiem, 7.3 tūkst. fiziskajām personām nerezidentiem un 2.2 tūkst. juridiskajām personām nerezidentiem.

Saistību skaits

No reģistra izveides līdz 2018. gada 31. decembrim kopumā iekļautas ziņas par 4.87 milj. saistību (kopā spēkā esošās un izbeigtās saistības).

Kredītiestādes bija iekļāvušas ziņas par 2.78 milj. saistībām (57.0%), saistītās komercsabiedrības – par 1.96 milj. saistībām (40.2%), krājaizdevu sabiedrības un apdrošinātāji kopā – par 0.08 milj. saistībām (1.6%), savukārt valsts institūcijas – par 0.06 milj. saistībām (1.2%).

2018. gada 4. ceturkšņa beigās 1.15 milj. (23.8%) bija spēkā esošas saistības un 3.71 milj. (76.2%) bija izbeigušās saistības. Saistību skaita pārmaiņas notikušas tikai nedaudz palielinoties izbeigto saistību skaitam (sk. 1. tabulu).

1. tabula Saistību skaits saistību statusa dalījumā un tā ceturkšņa pārmaiņas

Saistību statusa veids	Skaitis (milj.) 2018. gada		Skaita pārmaiņas (milj.)
	3. ceturkšņa beigās	4. ceturkšņa beigās	
Spēkā esošās saistības	1.15	1.15	0.00
<i>t.sk.:</i>			
saistību atmaksa notiek bez īpašiem noteikumiem	0.76	0.76	0.00
saistības ar mainītiem nosacījumiem	0.13	0.13	0.00
pārstrukturētas saistības	0.01	0.01	0.00
saistības atgūšanas procesā	0.25	0.25	0.00
Izbeigušās saistības	3.66	3.72	+0.06
Kopā	4.81	4.87	+0.06

No 1.15 milj. spēkā esošo saistību 1.0 milj. saistību bija uzskaitītas dalībnieku bilancē, savukārt 0.15 milj. saistību bija uzskaitītas ārpus bilances. Ārpus bilances tiek uzskaitīti apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie kredīti, līdzekļi pārvaldīšanā, kā arī ilgstoši kavētie kredīti.

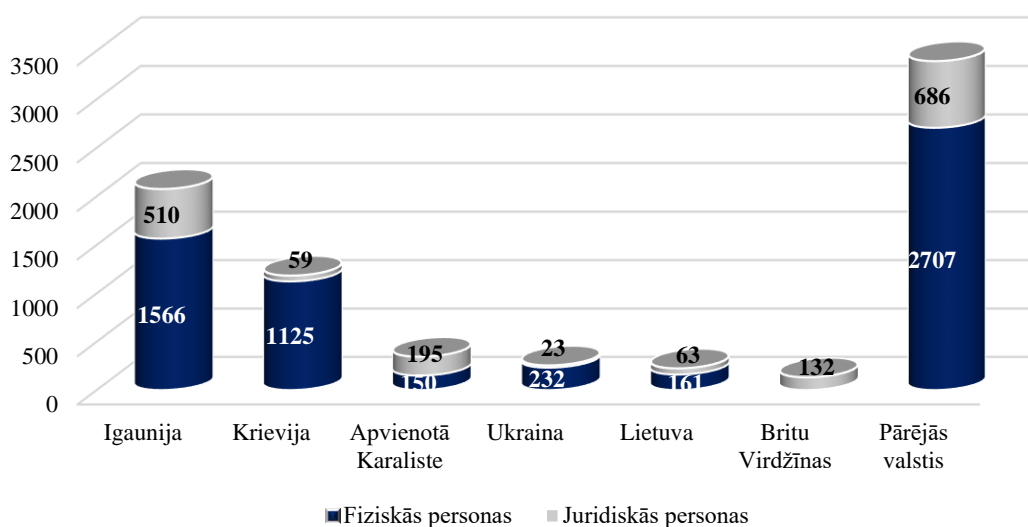
2018. gada 4. ceturksnī dalībnieki reģistrā iekļāva ziņas par 62 290 jaunām saistībām ar dažādiem to rašanās veidiem (sk. 2. tabulu).

2. tabula. Saistību rašanās veidu skaita struktūra 2018. gada 4. ceturkšņa beigās

Veids	Struktūra (%)
Noslēgts jauns aizdevuma līgums	94.08
Noslēgts jauns aizdevuma līgums esošo saistību pārformēšanai	4.01
Noslēgts jauns aizdevuma līgums esošo saistību pārkreditēšanai	1.76
Pārņemtas tiesības un saistības vai prasījuma tiesības no citas personas	0.11
Saskaņā ar maksātnespējas procesa norisi radušās saistības	0.03
Klienta saistības, kas izriet no garantijas vai akreditīva samaksas	0.01
Kopā	100.00

Analizējot nerezidentiem izsniegto saistību skaitu valstu dalījumā, lielākais bija Igaunijas, Krievijas un Apvienotās Karalistes rezidentu saistību skaits (attiecīgi 27.3% jeb 2076 saistības, 15.6% jeb 1184 saistības un 4.5% jeb 345 saistības; sk. 1. att.).

Ārvalstu personu saistību skaits valstu dalījumā (31.12.2018.)

Saistību veidi

No reģistrā iekļautajām spēkā esošajām saistībām vislielākais saistību skaita īpatsvars bija patēriņa kredītiem (37.2%) un norēķinu karšu kredītiem (27.4%) (sk. 3. tabulu), bet, raugoties no šo saistību atlikuma apjoma, patēriņa kredīti un norēķinu karšu kredīti veidoja attiecīgi 3.2% un 0.9% no kopējā saistību faktiskā atlikuma kopsummas 2018. gada 4. ceturkšņa beigās (sk. 5. tabulu).

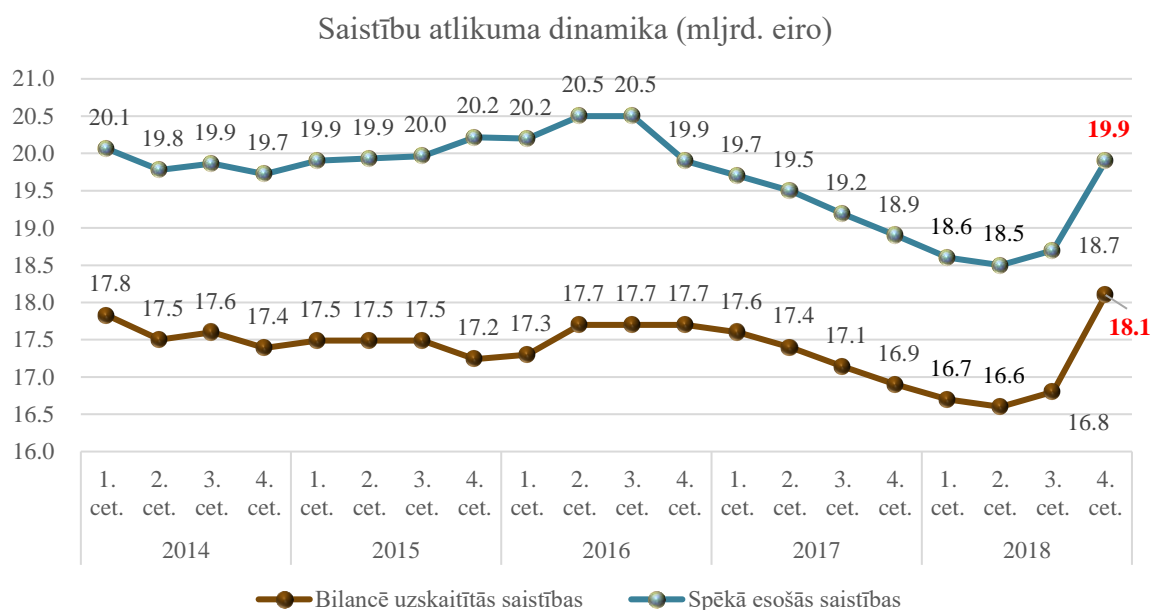
3. tabula Saistību skaits 2018. gada 4. ceturkšņa beigās un tā struktūras ceturkšņa pārmaiņas

Saistību veids	Saistību skaits	Saistību skaita struktūra (%)	Struktūras ceturkšņa pārmaiņas (procentu punktos)
Patēriņa kredīts	427 406	37.2	+0.2
Norēķinu karšu kredīts	315 158	27.4	-0.4
Kredīts mājokļa iegādei	141 906	12.3	0.0
Pārējie kredīti	78 950	6.4	+0.4
Finanšu līzings	73 605	6.9	-0.1
Kredītlinija	44 972	4.0	-0.1
Pārsnieguma kredīts	29 439	2.6	0.0
Operatīvais līzings	29 115	2.5	0.0
Kredīts nekustamā īpašuma iegādei	6 836	0.6	0.0
Atjaunojamais kredīts	1 620	0.1	0.0
Faktorings	552	0.0	0.0
Reverse repo darījums	71	0.0	0.0
Vairākiespēju līgums	39	0.0	0.0
Vekselis	5	0.0	0.0
Kopā	1 149 674	100.0	0.0

Saistību atlikums

Pēc katra kalendārā mēneša beigām dalībnieki reģistrā iekļauj ziņas par spēkā esošo saistību atlikumu kalendārā mēneša beigās. Aplūkojot spēkā esošo saistību atlikumu par stāvokli 2018. gada 31. decembrī, t.i. 2018. gada 4. ceturkšņa beigās, reģistrā bija iekļautas ziņas par 1.15 milj. spēkā esošo saistību, kuru kopējais atlikums bija 19.9 mljrd. eiro, t.sk. 1.0 milj. spēkā esošo un dalībnieku bilancē uzskaitīto saistību kopējais atlikums bija 18.1 mljrd. eiro (sk. 2. att.). Ievērojamais saistību atlikuma pieaugums saistīts ar Valsts kases dalības uzsākšanu reģistrā no 2018. gada 1. oktobra.

2. attēls

Salīdzinājumā ar 2018. gada 3. ceturkšņa beigām 2018. gada 4. ceturkšņa beigās dalībnieku spēkā esošo saistību atlikuma apjoms palielinājās par 1 234.6 milj. eiro jeb 6.6% (sk. 4. tabulu).

4. tabula

Saistību atlikuma apjoma un ceturkšņa pārmaiņas dalībnieku grupu dalījumā 2018. gada 4. ceturkšņa beigās

Dalībnieka veids	Saistību atlikuma apjoms (milj. eiro)	Ceturkšņa pārmaiņas	
		milj. eiro	%
Kredītiestādes	15 899.1	-99.8	-0.6
Saistītās komercsabiedrības	2 391.6	-45.3	-1.9
Apdrošinātāji	8.0	+2.5	+44.0
Krājaizdevu sabiedrības	24.0	-0.4	-1.7
Valsts institūcijas	1 614.5	+1 614.5	+100
Kopā	19 937.2	+1 234.6	+6.6

Vislielākās saistību atlikuma pārmaiņas 2018. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija pārējiem kredītiem (Valsts kases reģistrā iekļautās saistības lielākoties norādītas ar šo saistību veidu), kredītiem nekustamā īpašuma iegādei un atjaunojamiem kredītiem (sk. 5. tabulu).

5. tabula

Saistību atlikums 2018. gada 4. ceturkšņa beigās

Saistību veidi	Saistību atlikuma apjoms (milj. eiro)	Saistību atlikuma struktūra (%)	Saistību atlikuma ceturkšņa pārmaiņas (milj. eiro)
Kredīts mājokļa iegādei	5 238.7	26.3	-14.0
Pārējie kredīti	7 075.3	34.9	1 418.7
Kredīts nekustamā īpašuma iegādei	2 635.1	13.3	39.4
Finanšu līzings	1 293.4	6.5	-31.2
Kredītlinija	453.8	2.5	-42.2
Patēriņa kredīts	644.9	3.2	0.7
Pārsnieguma kredīts	749.9	3.9	-12.1
Atjaunojamais kredīts	1 227.4	6.4	-110.0
Operatīvais līzings (noma)	257.8	1.2	-0.9
Norēķinu kartes kredīts	182.6	0.9	-5.4
Kredīts pret klienta prasījuma tiesībām (faktorings)	154.9	0.8	-3.2
Reversais repo darījums	23.3	0.1	-4.6
Vekselis	0.0	0.0	-0.5
Vairākiespēju līgums	-	0.0	-
Kopā	19 937.2	100.0	+1 234.6

No kopējā saistību atlikuma (19.9 mljrd. eiro) 10.6 mljrd. eiro (53.4%) ir juridisko personu rezidentu saistības, 7.0 mljrd. eiro (35.2%) – fizisko personu rezidentu saistības, 1.8 mljrd. eiro (9.1%) – juridisko personu nerezidentu saistības un 0.5 mljrd. eiro (2.3%) – fizisko personu nerezidentu saistības.

2018. gada 4. ceturksnī reģistrā iekļautas ziņas par 58 494 saistībām 0.78 mljrd. eiro apjomā, kuras radušās noslēdzot jaunu aizdevuma līgumu. 69.0% no jauno aizdevumu apjoma (0.54 mljrd. eiro) izsniegušas kredītiestādes, 20.7% (0.16 mljrd. eiro) – saistītās komercsabiedrības, 9.7% (0.08 mljrd. eiro) – valsts institūcijas, 0.3% (0.002 mljrd. eiro) – krājaizdevu sabiedrības un 0.3% (0.002 mljrd. eiro) – apdrošinātāji. Saistību apjoma ziņā 73.0% no jaunajām saistībām bija juridisko personu saistības, t.sk. 8.5% Valsts kases iekļautās saistības.

Tautsaimniecību nozaru griezumā vislielākais apjoms izsniegts Elektroenerģijas, gāzes apgādes, siltumapgādes un gaisa kondicionēšanas nozarei (sk. 6. tabulu).

6. tabula

Izsniegtie kredīti 2018. gada 4. ceturksnī (milj. eiro)

	Visi dalībnieki	Kredītiestādes
Rezidenti	638.32	399.13
t.sk.		
Mājsaimniecības	188.74	134.55
LR tautsaimniecībai kopā	449.58	264.58
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	35.60	8.33
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	1.38	0.23
Apstrādes rūpniecība	35.30	23.52
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	100.55	98.81
Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	1.30	0.43
Būvniecība	9.17	3.42
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	45.84	22.95
Transports un uzglabāšana	36.18	8.84
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	12.19	10.82
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2.48	1.15
Finanšu un apdrošināšanas darbības	47.75	47.54
Operācijas ar nekustamo īpašumu	35.41	34.11
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	3.33	0.29
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	11.99	0.41
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	47.40	0.00
Izglītība	0.28	0.09
Veselība un sociālā aprūpe	1.69	0.24
Māksla, izklaide un atpūta	0.48	0.08
Citi pakalpojumi	0.72	0.31
Citi	20.55	3.0
Nerezidenti	140.14	138.29
Pavisam kopā:	778.46	537.42

Vērtējot reģistrā iekļautās ziņas par fiziskajām personām kā klientiem izsniegtajiem kredītiem, redzams, ka kopumā bija izsniegtas saistības ar atlikums 7.4 mljrd. eiro, no kura vislielākais īpatsvars ir mājokļa kredītiem – 70.3% (5.2 mljrd. eiro; sk. 7. tabulu).

**Fiziskajām personām izsniegto saistību atlikuma apjoms (milj. eiro)
2018. gada 4. ceturkšņa beigās**

Dalībnieka veids	Kredītiestādes	Saistītās komercsabiedrības	Apdrošinātāji	Krājaizdevu sabiedrības	Kopā
Saistību veids					
Pārsnieguma kredīts	18.98	-	-	-	18.98
Atjaunojamais kredīts	14.69	-	-	-	14.69
Kredītlinija	44.00	3.05	-	0.00	47.06
Reversais repo darījums	1.89	-	-	-	1.89
Vekselis	-	0.02	-	-	0.02
Finanšu līzings	23.01	254.13	-	-	277.14
Norēķinu kartes kredīts	155.03	10.95	-	-	165.99
Patēriņa kredīts	383.68	244.95	0.01	10.37	639.01
Kredīts mājokļa iegādei	5 069.37	136.98	0.00	10.88	5 217.23
Kredīts nekustamā īpašuma iegādei	82.10	92.81	0.04	0.12	175.07
Kredīts pret klienta prasījuma tiesībām (faktorings)	-	0.29	-	-	0.29
Pārējie kredīti	688.07	93.52	0.09	2.45	784.13
Operatīvais līzings (noma)	0.10	83.80	-	-	83.90
Kopā	6 480.94	920.50	0.14	23.83	7 425.40

Saistību atlikuma valūta

Saistību atlikuma valūtās nekādas būtiskas pārmaiņas 2018. gada 4. ceturkšņa beigās nav novērotas – 95.9% (19.1 mljrd. eiro) no kopējā spēkā esošo saistību atlikuma bija eiro, 3.2% (0.6 mljrd. eiro) – ASV dolāros un 0.5% (0.1 mljrd. eiro) – Krievijas rubļos. Saistību atlikums pārējās valūtās bija 0.5% (0.1 mljrd. eiro).

Saistību pārkāpumi

Reģistrā tiek uzkrātas ziņas par kalendārā mēneša beigās konstatētajiem saistību izpildes pārkāpumiem – pamatsummas, procentu un no 2018. gada 1. aprīļa arī citu saistīto maksājumu summas kavējumiem.

Dalībnieku veidu griezumā, vērtējot pēc kavēto saistību faktiskā atlikuma 2018. gada beigās, kredītiestādēm bez kavējumiem bija 85.0% no izsniegtajām saistībām (sk. 8. tabulu).

Saistību maksājumu kavējumu dienu struktūra (pēc saistību atlikuma; %)
2018. gada 4. ceturkšņa beigās

	Dalībnieka veids				
	Kredītiestādes	Saistītās komercsabiedrības	Apdrošinātāji	Krājaizdevu sabiedrības	Valsts kapitālsabiedrības
Kopējais saistību atlikums (milj. EUR)	15 899.1	2 391.6	8.0	24.0	1 614.5
Kavēto saistību atlikums (milj. EUR)	2 387.5	775.2	1.7	5.5	65.7
Kavējuma dienu diapazons (%)					
Nav kavējuma	85.0	67.6	78.7	77.3	95.9
Līdz 5 dienām	1.6	1.1	0.0	0.2	0.0
No 6 līdz 30 dienām	1.1	1.0	0.0	4.7	1.1
No 31 līdz 90 dienām	0.7	1.0	0.0	2.7	0.2
No 91 līdz 180 dienām	0.6	0.2	0.0	4.9	0.1
Virs 180 dienām	11.0	29.1	21.3	10.2	2.7

Saistīto komercsabiedrību ziņās ar kavējumiem virs 180 dienām ir 29.1% saistības, no kurām 86.3% veido saistības pret parādu piedziņas pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodarbojas ar slikto kredītportfeļu uzpirkšanu no citiem kreditoriem.

Dalībnieki reģistrā papildus iekļauj ziņas par personas saistību pārkāpumiem, ja persona kavē līgumā noteikto maksājumu ilgāk nekā 60 kalendāro dienu un kavēto maksājumu summa sasniedz 150 eiro vai šīs naudas summas ekvivalentu ārvalstu valūtā. Ziņas par aktuālu saistību pārkāpumu reģistrā tiek norādītas līdz brīdim, kad persona pilnībā samaksā visus kavētos maksājumus un ir atgriezies pie līgumā noteiktās saistību izpildes kārtības vai saistības izbeidzas.

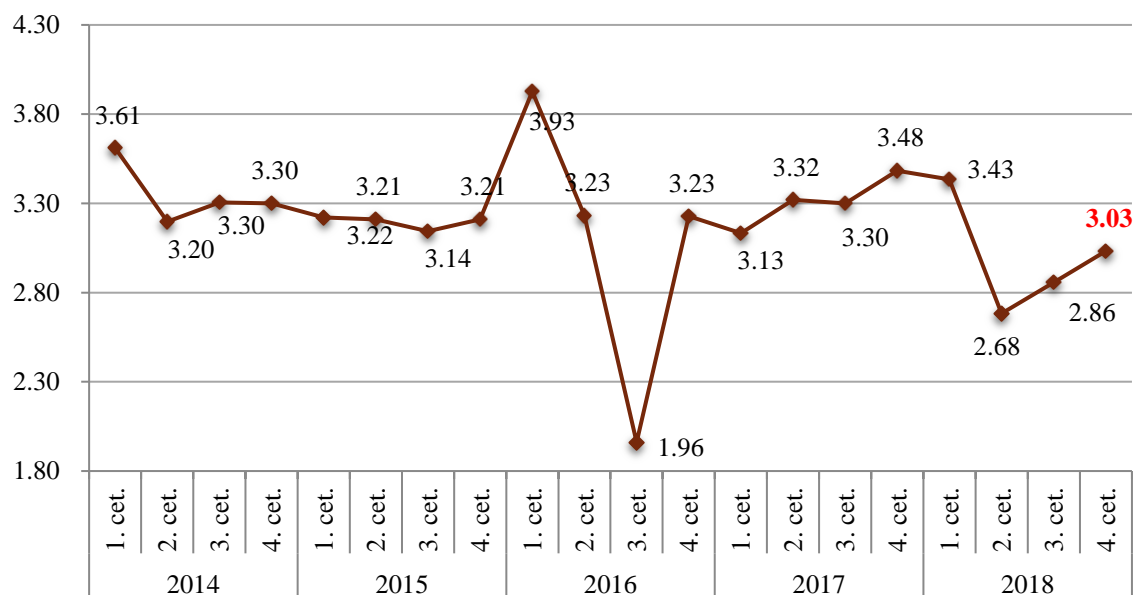
No reģistrā iekļauto 713.1 tūkst. personu skaita ar spēkā esošām saistībām aktuāli saistību pārkāpumi atbilstoši minētajiem kritērijiem reģistrēti 146.6 tūkst. personām (20.6% no kopējā personu skaita), t.sk. 140.2 tūkst. fiziskajām personām rezidentiem, 0.9 tūkst. fiziskajām personām nerezidentiem, 5.1 tūkst. juridiskajām personām rezidentiem un 0.4 tūkst. juridiskajām personām nerezidentiem.

Pieprasījumi

2018. gada 4. ceturksnī dalībnieki veikuši 3.03 milj. reģistrā iekļauto ziņu pieprasījumu (sk. 3. att.), t.sk. 95.0% pieprasījumu veikušas kredītiestādes, 4.9% – saistītās komercsabiedrības un 0.1% – krājaizdevu sabiedrības.

3. attēls

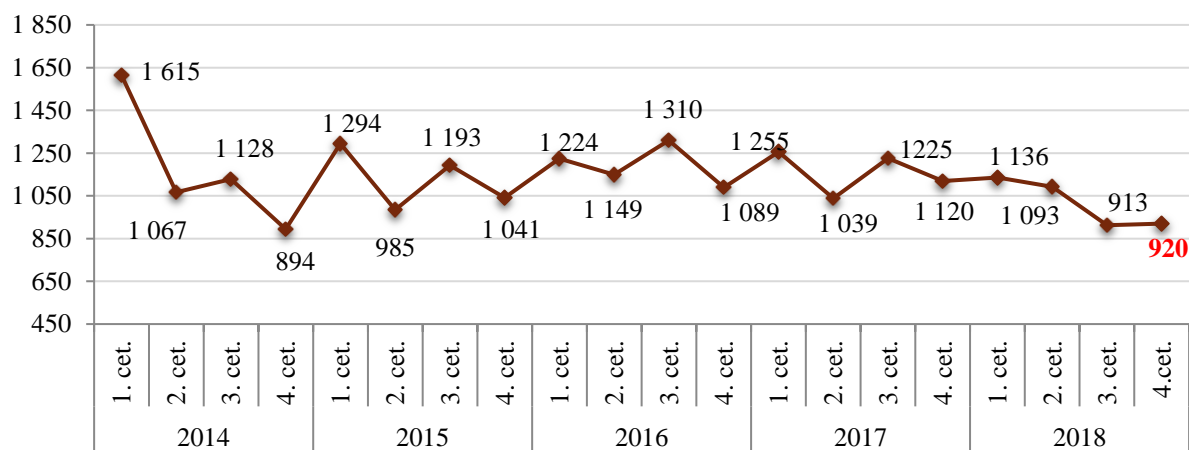
Pieprasījumu skaita dinamika (milj.)

Latvijas Bankā reģistrā iekļautās ziņas izsniegtas 920 personām, t.sk. Liepājas filiālē – 62 personām (sk. 4. att.). No šiem pieprasījumiem 23 gadījumos reģistrā iekļautās ziņas tika izsniegtas tiesībsargājošajām iestādēm.

4. attēls

Latvijas Bankā apkalpoto personu skaita dinamika

Savukārt reģistra fizisko personu elektroniskās apkalpošanas interneta vietnē <https://manidati.kreg.lv> veikti 245 reģistrā iekļauto ziņu pieprasījumi, t.sk. 8 gadījumos persona pieprasījusi sagatavotās ziņas parakstīt ar drošu elektronisko parakstu.

Personu iesniegumi

2018. gada 4. ceturksnī Latvijas Bankā saņemts vienas personas iesniegums par reģistrā iekļauto ziņu neatbilstību faktiskajam stāvoklim. Attiecīgais reģistra dalībnieks aktualizējis reģistrā iekļautās ziņas par šo personu.